

Yeni Ekonomi Derneği (YED), Türkiye'nin geleneksel ekonomiden hizmet ve bilgi temelli yeni ekonomiye dönüşümüne katkı sağlamayı, bu amaçla iş modelleri üretmeyi ve mevcut iş modellerinde inovasyon yapmayı, üretilenlerin reel ekonomide uygulanmasını sağlamayı, küresel pazarda rekabet edebilir, katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretimine katkı sunmayı, tamamlayıcı olarak da uluslararası eğitim ve kamuoyu araştırması yapmayı kendisine misyon edinerek Ağustos 2015'te İstanbul merkezli olarak kurulmuştur. Farklı mesleki gruplardan üyeleri ve komisyonları ile faaliyetlerini aktif olarak sürdürmektedir.

Yönetim Kurulu

Mustafa Çetinkaya, Öğretim Görevlisi, Başkan
Yılmaz Gökğöz, Kurumsal Kimlik Tasarımcısı, Danışman
Kübra Keleş, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
Ahmet Uğur Sönmez, Gelir Uzmanı
Fatih Cetiz, Fütürist, İş Tasarımcısı
Fatih Uçar, İş İnsanı
Alperen Köroğlu, Makine Yüksek Mühendisi (İSKİ)
Gökçe Eren, Avukat
Enver Bodur, Girişimci (İTÜ Çekirdek)

Denetim Kurulu

Halit Gökalp Küçük, Tıp Doktoru, Başkan
Özgür Uysal, Avukat
Uğur Demirci, Devlet Memuru (İŞKUR)

Danışma Kurulu

Dr. Rüştü Bozkurt, Dünya Gazetesi Yazarı
Yusuf Günay, EPDK Kurucu Başkanı

Yeni Ekonomi Derneği aşağıdaki görüşleri savunmaktadır.

Ekonomi tarihi dört temel dönemden oluşmaktadır.

1. **Doğal Ekonomi Dönemi:** Avcı ve toplayıcı, yerleşik olmayan ekonomik düzendir.
2. **Tarım Ekonomisi Dönemi:** Tohumun toprağa atılması ile başlayan dönemdir.
3. **Sanayi Ekonomisi Dönemi:** Mekanik enerjiye dönüşümle başlayan dönemdir.
4. **Yeni Ekonomi Dönemi:** Bilgisayarların kişisel kullanıma açılması ile başlayan, bilgi ve hizmet yoğun dönemdir.

Temel Tez: Üretimin Dönüşümü

Yeni ekonomide tüketicinin istek ve ihtiyaçlarına verilen dinamik cevaplar üretici ile tüketici arasındaki farkı azaltmakta ve tüketici üretimde rol almaya başlamaktadır. Zaman içinde, çok boyutlu yazıcılar ile tüketicinin üretimi gerçekleşecek, tasarım ve hammaddenin alınıp satıldığı bir döneme geçilecek ve fabrikalar dönemi yavaş yavaş son bulacaktır. 4D hidrojel baskı, nanoteknoloji ve kendisini kodlayan yazılımlar ile servis hizmetleri sona erecektir.

Türkiye'de yatırımcılar yazılım, tasarım ve veri bilimi alanlarına yönelmelidir. Ortak ARGE yapma anlayışı geliştirilmeli ve kaynaklar verimli kullanılmalıdır. Devlet, yeni ekonomi ürün ve hizmetlerini teşvik etmelidir. Dünya borsalarının Türkiye'de kurulması için sektörel araştırmalar yapılmalıdır. Uluslararası markalamaya önem verilmeli ve Türkiye'den uluslararası markalar çıkarılmalıdır.

Hangi Enerjiyle? Yenilenebilir Enerji Çalışmaları

Yeni ekonomi, geleneksel ekonominin enerji kaynaklarının yerine yenilenebilir beş enerji türünü koymaktadır. Bu türlerden rüzgar ve güneş enerjisi en çok ön plana çıkanlardır. Enerji elde etmek için kara ve denizler üzerine paneller (tarlalar) kurulmakta ve özellikle de atıl olan bölgeler tercih edilmektedir. İngiltere, 8,25 milyon evin (%30) enerji ihtiyacını kuzeydeki kullanılmayan deniz alanlarına kurduğu rüzgar panellerinden sağlamaktadır. Almanya'da güneş enerjisinin kullanımı nükleer enerjiyi geçmiştir. Türkiye, halen sanayileşmekte olan bir ülke olduğu için artan enerji ihtiyacını karşılamak amacı ile nükleer santraller kurmaya çalışmaktadır. Yeni ekonomiye dönüşüm enerji ihtiyaçlarını azaltabilir ve gerekli enerji yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanabilir.

Temel İki Sermeye Girdisi: Entelektüel Sermaye

Entelektüel sermaye, yaratıcı zeka ve yüksek katma değerli üretkenliğin yanı sıra insan ve doğa kavramlarını optimum düzeyde korumayı da hedef edinmektedir. Yeni ekonomi, yaratıcılık ve problem çözme yeteneğinin geliştirilmesini, patent sayısını artıracak araştırma ve geliştirme ortamının kurulmasını ve bilimsel tekrarların yerini bilimsel üretimin almasını amaçlamaktadır.

Temel İki Sermeye Girdisi: Enformasyon Teknolojisi Yatırımları

Yeni ekonominin fiziksel sermayesi enformasyon teknolojilerine olan yatırımdır. Dünya genelinde enformasyon teknolojilerine olan yatırımların toplam yatırımlar içerisindeki payı sürekli olarak artmaktadır. Enformasyon teknolojileri, bulut sistemler, veri ambarları ve dünya genelinde zaman ve mekan bağımsızlığı ile doğru bilgiye ulaşım imkanı sağlamaktadır. Enformasyon teknolojisi altyapısı ve SaaS modeli ile iş süreçleri dijitale taşınmaktadır. Giyilebilir teknolojiler ile teknolojiler insan yaşamının her anına dahil olmaktadır.

Kalkınma Ekonomisi, Büyüme Ekonomisine Karşı

Yeni ekonomi büyümeden çok kalkınmaya önem vermektedir. OECD'nin Daha İyi Yaşam Endeksi, UNDP'nin İnsani Gelişme Raporu ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, TÜİK'in İllerde Yaşam Endeksi ve SPI'nin Sosyal İlerleme Endeksi gibi endekslerin önemi ve sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Yeni ekonomi, bireylerin refah, huzur ve mutluluklarına değer vermektedir.

Paylaşım Ekonomisi

Yeni ekonomi atıl olan kapasitenin verimli şekilde kullanıldığı bir paylaşım ekonomisidir. Yalnızca fiziki ortamlar değil, her türlü fikri sermaye, bilgi ve emek küresel ölçekte paylaşılmakta ve geliştirilmektedir. Düşünsel yönüyle paylaşım ekonomisi, kaynakların verimli ve etkin kullanımı ile dünyamıza vermiş olduğumuz zararı minimize etmektedir.

İş, Çalışan ve Çalışma Koşullarındaki Değişim

Yeni ekonomi, çalışma koşullarının esnek ve eğitimin yaşam boyu olduğu bir ekonomik düzendir. Yeni ekonomide çalışanların farklı bireysel yetkinlikler (çoklu disiplinler) geliştirmelerinin ve onları kullanabilmelerinin önü açılmalıdır. Çalışanlar temelde bilgiyi oluşturan işleyen ve yönlendiren konumundadır. Bu tanım, sanayi ekonomisinin mavi yakalı çalışanlarının yerini yeni ekonomide bilgi işçilerinin, veri madencilerinin, veri bilimcilerinin ve sanatçıların alacağını göstermektedir. Yeni ekonomide çalışma ortamları şekil değiştirmekte ve ortak çalışma alanları değer kazanmaktadır. Çalışma saatleri ise günün her anına yayılmaktadır.

Yeni Örgüt Yapıları

Yeni ekonomi organizasyonların yapısını da dönüştürmektedir. Dikey ve yatay yapıların yerini bilgi birikimi yüksek çalışanların olduğu entegre matris yapılar almaktadır. Bu yapılar, hiyerarşiyi minimize eden, katılımcılığı artıran ve korumacılığın yerini paylaşımcılığın aldığı yapılardır. Matris yapılar, değer üreten herkesin kazanacağı şekilde tasarlanmaktadır.

Yeni Medya Etkisi

Yeni ekonomi, dijital dönüşümün bir parçası olarak yeni medya türlerinin ön plana çıkmasına ve yaygınlaşmasına uygundur. İnternet siteleri, bloglar, wikiler, arama motorları, sosyal medya ve mobil uygulamalar gelecek yıllarda hayatımızda daha fazla yer tutacaktır. Yeni ekonomi ile birlikte yalnızca insanlar değil, nesnelere de ağı dahil olmaktadır (IoT). Haberleşen ve öğrenen süreçler ve sistemler ile cihazların haberleşmesi ve düşünsel güçleri artırılmaktadır. Simülasyonlar, yapay zeka, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi uygulamalarla reel ve sanal dünyalar değiştirilmekte ve elde edilen veriler yorumlanmaktadır.

Dünya Düzeni

Yeni ekonomi, hızlı üretenin ön plana çıktığı, her geçen günün daha dinamik ve rekabetçi hale gelen bir ekonomidir. Finansal piyasalar ve sermaye hareketleri hız ve küreselleşmenin etkisi ile dijitale taşınmakta, bankacılık ve nakit paranın sonu gelmektedir. Birleşmiş Milletler'in veto yetkisine sahip beşlisinin yerini uluslararası ölçekte veri toplayan yeni bir beşli alacaktır. Bu beşlide Microsoft, Google ve Facebook gibi neredeyse her internet bağlantısı olan eve giren uluslararası şirketler yer alacaktır.

Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü

Yeni ekonomi, akılcılığa ve ahlaka dayalı yeni bir toplum düzeni içerisinde başarılı olabilecektir. Kamu politikaları, regülasyonlar ve yaratıcılık arasında iyi bir denge kurmalı ve üretkenliği teşvik etmelidir. Kamu bilgiye ulaşmanın önündeki engelleri kaldırmalı ve özgür düşünce ortamını sağlamalıdır. Adil rekabetin sağlandığı ve hukukun üstünlüğünün tesis edildiği ülkelerde büyüme ve kalkınmanın eş zamanlı gerçekleştiği görülmektedir. Türkiye yeni iş kurma kolaylığında dünyada 94. sıradadır. Yeni iş kurmanın, marka ve patent tescilli yapmanın kolaylaştırılması gerekmektedir. Eğitim reformu ile eğitim müfredatları, öğretim yöntemleri ve öğretmenlik anlayışı değiştirilmelidir. Avustralya'da anaokulundan itibaren kodlama derslerinin zorunlu olması ve Obama'nın "oynamakla kalmayın, daha iyisini yazın" çağrısı dikkate alınmalıdır. Uzun vadede eğitim süreleri azalacak, proje ve iş bazlı kısa dönemli eğitim ön plana çıkacaktır.

Cihangir Mah. Yeni Yuva Sok.
No: 18/2 Beyođlu/İstanbul
www.yed.org.tr
Görüş ve İlkeler

Küresel Ağ Ekonomisi

Yeni ekonomi, küresel ölçekte bir ağ ekonomisidir. Yeni iş modelleri ve yapılacak inovasyonlar ağ toplumuna uygun şekilde tasarlanmalıdır. Yeni ekonomi, uluslararası organizasyonu güçlü ve yapısal esnekliği fazla olanların başarılı olacağı bir ekonomidir. Avrupa ülkeleri global ekonomiye entegre olmada en başarılı ülkelerdir. Türkiye ise global sisteme entegre olmada 59. sıradadır. Uluslararası markalar çıkarabilmenin yollarından birisi de küresele entegre olmaktır. Dil dezavantajı yaşayan ülkeler, anlık tercüme yapan cihazlara ciddi şekilde yatırım yapmaktadır. Uzun vadede dil öğrenmeye gerek kalmayacaktır.

Yaşam Koşulları

Yeni ekonomi, gelir dağılımını bozmaktadır. Adil bir toplum düzeni için gelir dağılımını düzeltici önlemler alınmalıdır. Kültürel ve ekonomik gelişim için kadının birey olarak işgücüne katılımı gerekmektedir. Hayali çocuk yapmak olmayan nesiller nedeniyle çocuk sayısı gün geçtikçe azalacaktır. İnsanın yalnızlığının ve bencilliğinin artacağı varsayılmaktadır. Bunun meydana getirebileceği tahribat için önlemler alınmalıdır. Bilgideki hızlı değişim nedeniyle bilimsel kuşku artacaktır. Geridönüşümün yerini üretirken verimli olma ve uzun ömürlü kullanım alacaktır.

Yeni Ekonomi Derneği aşağıdaki ilkeleri savunmaktadır.

Yeni ekonomide akılcılık ve iş ahlakı önemlidir.

Zaman en önemli değerdir ve verimli kullanılmalıdır.

Her türlü fikre gereksiz eleştirel değeril, katkı sağlayıcı üretkenlikle yaklaşılmalıdır.

Yapılması gerekir denilmemeli, inisiyatif olarak yapılmalıdır.

İnsanca yaşam ve doğanın korunması sağlanmalıdır.

Yeni Ekonomi Derneği İşbirlikleri

Google ile Sivil Toplum Kuruluşları Programı

RAKLET

Techsoup

Haliç Üniversitesi (Eğitim İşbirliği Protokolü)

Institute for New Economic Thinking (Görüşülen Kuruluş)

Delaware Corporations LLC (Uluslararası İş Kurulumu Ajans Faaliyetleri, Görüşülen Kuruluş)